

KAVRAMSAL VE TARİHSEL YÖNLERİ İLE KÜRESELLEŞME

Zeki KARTAL
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Bu makalede öncelikle, küreselleşmeyi kavram olarak algılamak ve tarihsel sürecini tanımak, amaç edinildi. Dolayısıyla çalışmanın kapsamı küreselleşmenin kavramsal ve tarihsel boyutlarıyla sınırlandı. “Küreselleşme kavramı nedir, somut bir olgu mu, yoksa soyut bir kavram mıdır?”; “Küreselleşmenin tarihsel boyutu nedir, yeni bir olgu mu, yoksa değişik tarihsel dönemlerde farklı niteliklerde var olan bir olgu mudur?” Bu ve benzeri sorulara cevap verebilmek için niteliksel olarak konuyu anlamaya ve açıklamaya yönelik bir yöntem seçildi. Konuya ilişkin yaşayan ve yaşamayan sosyal bilimcilerin eserlerinden, ayrıca da günlük gazete ve süreli yayınlardan faydalanıldı. Araştırma sonuçları gösterdi ki, milli devletler ve uluslararası anlaşmalar yolu ile çözülemeyen bir demet toplumsal problem veri olarak alındığında, bu problemlerin dünya çapında çözülmeye çalışılması küreselleşmeyi neo-liberal bir proje olarak ortaya çıkarmıştır. Kapitalizm veri olarak alındığında, küreselleşmenin onun karakteristik bir özelliği olduğu görülmüştür. Emperyalizm veri olarak değerlendirildiğinde, küreselleşmenin farklı şekillerde algılandığı sonucuna ulaşılmıştır. Tarihsel veriler incelendiğinde ise küreselleşmenin yeni bir olgu olmadığı değişik dönemlerde farklı niteliklerle ortaya çıkan ve herkesi etkileyen bir olgu olduğu tespit edilmiştir.

ANAHTAR KELİMELELER

Küreselleşme, Kapitalizm, Emperyalizm, Dünya Sistemi